

Valikkursus “Liiklusõpetus”

Õppe-eesmärgid/ Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Valikaine eesmärgiks on anda õpilasele põhjalikud liiklusosalased teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks ning luua eeldused vastutustundliku, ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemiseks.

Õppeaine kirjeldus

Kursusel käsitletakse teemasid liikluse toimimisest süsteemina, analüüsitakse ja mängitakse läbi erinevaid liikluses ette tulevaid situatsioone ja probleeme. Tutvutakse põhjalikult liiklusseadusega ja teiste liiklusõppega seotud õigustekstidega. Kursuse käigus arutletakse sobiva liikluskäitumise ja teiste liiklejatega arvestamise ning riske vältiva ja ohutu käitumise üle liikluses. Liiklusõppe maht on 35 tundi. Liiklusõpetuse kursusel osalejal on võimalik omandada B-kategooria mootorsõidukijuhi kvalifikatsioon, kui koolitav sõlmib kursust alustades mootorsõidukijuhi koolitajaga OÜ Terashobu lepingu sõidukursuse, pimedaja koolituse, algastme libedasõidu riskivältimise koolituse ja mootorsõidukijuhi esmaabi koolituse läbimiseks. Nimetatud lisakursuste läbimine on B-kategooria mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni omandamisel ette nähtud Majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt 27.06.2011 määrusega nr 60 kehtestatud "Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad."

Õpitulemused

Liiklusõpetuse läbinu saab selgeks liikluse- ja liiklusohutuse põhitõed ning valdab B-kategooria mootorsõidukijuhi lubade taotlemiseks vajalikku teadmisi ja –oskusi.

Õppesisu

Liiklusreeglid, juhile vajalikud omadused, teega seonduvad reeglid, teisi liiklejaid arvestavad spetsiifilised ohutegurid, üldeeskirjad, sõiduki, veose ja sõitjatega seotud ohutustegurid, liiklusohutusega seotud mehhaanilised aspektid, sõiduki turvavarustuse otstarve, kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele, keskkonnaga seonduvad nõuded sõiduki kasutamisel, säästliku sõidustiili põhimõtted ja keskkonnasäästliku juhtimise seost ohutusega.

Õppetegevus

Kursuse käigus kasutatakse peamiselt aktiivõppe meetodeid, mille eesmärgiks on saavutada õppeväljundeid ning toetada õppijate õpiväljundite saavutamiseks enesearengut, õppimise oskust, analüüsi- ja refleksiooni võimet ning iseseisvat mõtlemist

Hindamine

Hindamises eristatakse kokkuvõtvat hindamist ja kujundavat hindamist ehk tagasisidet. Kujundav hindamine ehk tagasiside pakub õppeprotsessi kestel nii õppijale kui ka õpetajale võimaluse hinnata oma arengut eesmärkide seisukohast. Kokkuvõttev hindamine mõõdab õppeprotsessi efektiivsust selle lõpus. Hindamisel lähtutakse järgmistest meetoditest:

Õpilase individuaalsele tööle suunatud meetodid – hinnatakse õpilase individuaalset sooritust. Iseseisvate tööde hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist (esitatud - esitamata), testide hindamisel õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 90%. Väikestele õpirühmadele suunatud meetodid – hindamisel antakse hinnang rühmale tervikuna, mitte üksikõpilastele. Suurtele õpilasgruppidele suunatud meetodid – õpilase hindamine on võimalik eelkõige frontaalsel küsitlemisel. Kui õpilase hindamisel kasutatakse hindamismeetodina õpilase suulist küsitlemist, siis õpetajal on õigus otsustada, kas õpilase vastused olid piisavad või on vaja esitada täiendavaid küsimusi. Multifunktsionaalsed meetodid – hindamisel lähtutakse sellest, kas multifunktsionaalne meetod põhineb õpilase individuaalsel töö, väikestele õpirühmale või suurele õppegrupile suunatud meetodil.

Pärast liiklusõpetuse kursuse läbimist tuleb õpilasel sooritada test, mis sisaldab 40 küsimust kogu kursuse vältel läbitud ainete kohta. Õigete vastuste minimaalne osakaal peab olema vähemalt 50%. Teooriakursuse eduka lõpetamise eelduseks on kõigi testide sooritamine, iseseisvate tööde õigeaegne esitamine testi edukas sooritamine.

III OSA– ÕPPEAINE KLASSITI

Klassi ainekava kirjeldab kooliastmest täpsemalt **õpitulemusi**, **õppesisu**, **õppetegevusi** ja **hindamist** konkreetses klassi. Klassi ainekavas peaksid olema samad peatükid, mis kooliastmeski (vt näidisainekavu www.oppekava.ee).

Tabelina

KLASS			
Õppesisu	Õppetegevused	Õpitulemused	Hindamine
Sissejuhatus ja ohutus/ Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest.	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • antakse ülevaade valikkursuse eesmärkidest, õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • seatakse koolitusele ühised eesmärgid vestluse käigus.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente. <i>Väärtused:</i> • õpilane on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga; • seatud kursuse eesmärgid.	Suulised vastused, testid.
Sissejuhatus ja ohutus/ Iseseisvaks õppeks juhendamine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • teema käsitlemist alustatakse eesmärkide püstitamisega ja õpiväljundite tutvustamisega. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • õpilased töötavad välja oma õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö; • rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane on koostanud individuaalse õppeplaani. <i>Väärtused:</i> • õpilane on valmis vastutama oma õppimise eest.	Suulised vastused, testid.
Sissejuhatus ja ohutus/ Liiklus kui süsteem	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • tunni käigus kasutatakse peamiselt aktiivõppe meetodeid, mille eesmärgiks on saavutada õppeväljundeid ning toetada õppijate enesearengut,	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; <i>Väärtused:</i> • õpilane mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana;	Suulised vastused, testid.

	õppimise oskust, analüüsi- ja refleksiooni võimet ning iseseisvat mõtlemist.	• teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.	
Sissejuhatuse ja ohutuse/ Ohutu liiklemise põhimõtted	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid. <i>Väärtused:</i> • õpilane mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine.	Suulised vastused, testid
Sissejuhatuse ja ohutuse/ Teiste liiklejatega arvestamine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid. <i>Väärtused:</i> • õpilane omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;	Suulised vastused, testid.

		• on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.	
Sissejuhatus ja ohutus/ Sõiduki turvalisus	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest; • jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi; • parema ettekujutuse passiivsete ohutussüsteemide toimimisest näidatakse õppefilmi "Turvaline teekond"; • rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • luuakse eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust. Selleks hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni.	<i>Õpioskused:</i> • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. <i>Väärtused:</i> • mõistab auto kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • on enam motiveeritud turvavarustust kasutama.	Suulised vastused, testid.
Sissejuhatus ja ohutus/ Inimene sõidukijuhina	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i>	<i>Õpioskused:</i>	Suulised vastused, testid.

	• luua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms); arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.	• õpilane teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab, kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele. <i>Väärtused:</i> • õpilane on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.	
Liiklusreeglid/ Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • omandatakse sõidu alustamise seonduvad reeglid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida;	<i>Õpioskused:</i> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • teab juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamise reegleid. <i>Väärtused:</i>	Suulised vastused, testid.

	• analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste võimalikke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida; • aine raames kajastatakse juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamist, 2 tundi.	• on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.	
Liiklusreeglid/ Sõidujärjekord sõites	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel; • omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid. <i>Väärtused:</i> • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.	Suulised vastused, testid.
Liiklusreeglid/ Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem viga saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; <i>Väärtused:</i> • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;	Suulised vastused, testid.

	tegutsemiseks; lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi; • analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.	• on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.	
Liiklusreeglid/ Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata; omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid; • lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud probleemülesandeid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatumisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida <i>Väärtused:</i> • on motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud reegleid järgima.	Suulised vastused, testid.
Liiklusreeglid/ Käitumine liiklusõnnetuse korral	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist; • omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid; • lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i>	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab, kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda. <i>Väärtused:</i> • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.	Suulised vastused, testid.

	• analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.		
Hoiakud/ Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid; • arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber pöigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis. <i>Väärtused:</i> • on motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.	Suulised vastused, testid.
Hoiakud/ Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • luua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha. <i>Väärtused:</i> • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).	Suulised vastused, testid.
Hoiakud/ Keskkonda säästev auto kasutamine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab, kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada;	Suulised vastused, testid.

	korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.	• oskab leida auto kasutaja juhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu. <i>Väärtused:</i> • on motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.	
Hoiakud/ Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> • Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise ning veeretakistuse suurenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> • Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada. <i>Väärtused:</i> • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.	Suulised vastused, testid.
Hoiakud/ Peatumisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> Juht peab olema võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatumisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada. <i>Väärtused:</i> • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada;	Suulised vastused, testid.

	Selgitatakse pidurdusteeconna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteeconna pikkust. Arutletakse järgmistel teemadel: peatumisteeconnd = reageerimisteeconnd + pidurdusteeconnd; reageerimisaeg, pidurdusteeconna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.	• mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega.	
Pimeda ajal sõiduki juhtimine	<i>Üldpädevuste arendamisega seonduvad tegevused:</i> Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. <i>Väärtusi kujundavad tegevused:</i> Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks.	<i>Õpioskused:</i> • õpilane teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral. <i>Väärtused:</i> • mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuhtega; • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.	Suulised vastused, testid.